

II Konwent Marszałków Województw RP. Psychiatria dzieci i młodzieży po roku pandemii SARS-CoV-2

- Szacuje się, że od 400 do 600 tys. dzieci i młodzieży w Polsce wymaga pomocy w obszarze zdrowia psychicznego – mówił podczas panelu poświęconego psychiatrii dzieci i młodzieży prof. dr hab. n. med. Tomasz Wolańczyk, Specjalista Psychiatrii Dzieci i Młodzieży. Zwrócił też uwagę, że pandemiczna rzeczywistość, a zwłaszcza izolacja, pogłębiają problemy zdrowotne dzieci i młodzieży.

O trudnościach w obszarze opieki psychiatrycznej dzieci i młodzieży wiadomo od dawna. Jednym z głównych powodów tej sytuacji są braki kadrowe, niedofinansowanie świadczeń, często też infrastruktura. Jak podkreślał Artur Kosicki, Marszałek Województwa Podlaskiego i gospodarz II Konwentu Marszałków Województw RP, problem – choć w różnym stopniu – dotyczy wszystkich regionów Polski.

- Dlatego, jako władarze województw uznaliśmy, że ten temat musi znaleźć się w programie konwentu. Sytuacja jest trudna i wymaga działania - mówił.

Zapowiedział również, że podczas trwającego konwentu zostanie przyjęte stanowisko marszałków, w sprawie opieki psychiatrycznej dzieci i młodzieży.

Trudny czas pandemii – fatalny wpływ izolacji na psychikę dzieci i młodzieży

Zamknięcie szkół, ograniczenie kontaktów z rówieśnikami, a często też narażenie na przemoc w rodzinie, problemy finansowe rodzin, ale też śmierć bliskich – to jedne z głównych czynników ryzyka wystąpienia problemów psychicznych, na które narażona jest młodzież podczas pandemii.

Jak podkreślał prof. Wolańczyk, bardzo dużym czynnikiem ryzyka jest też problem w dostępie do pomocy psychologicznej i psychiatrycznej. A ten w dobie pandemii, przy przeciążonej służbie zdrowia i przesuwaniu środków na walkę z COVID19 jest bardzo utrudniony.

Dodał, że co jedenaste dziecko w Polsce nie ma nikogo w swoim otoczeniu, na kogo mogłoby liczyć. Taki kontakt, choćby z psychologiem, nauczycielem czy rówieśnikiem jest konieczny, aby zmniejszyć ryzyko choroby, a nawet samobójstwa.

Podkreślał, że pozytywnym aspektem pandemii w oferowaniu pomocy psychologicznej jest rozwój poradnictwa telemedycznego, zwłaszcza psychoterapeutycznego.

Zwiększyło to dostępność tych usług dla mieszkańców mniejszych miejscowości.

Jako jedno z rozwiązań trudnej sytuacji w obszarze zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży profesor Wolańczyk podał wdrożenie systemu ułatwiającego powrót do szkół, modyfikację systemu edukacji w sposób zmniejszający nasilenie stresu szkolnego.

Reforma opieki psychiatrycznej dzieci i młodzieży

Rząd Mateusza Morawieckiego rozpoczął jeszcze przed epidemią reformę psychiatrii dziecięcej. Stworzono podstawy prawne do zbudowania trójstopniowego systemu psychiatrycznej opieki zdrowotnej: ośrodki środowiskowej pomocy psychologicznej

psychiatrycznej opieki zaufanym. Ośrodki środowiskowej pomocy psychologicznej, poradnie zdrowia psychicznego i oddziały dzienne i oddziały stacjonarne. Część placówek przygotowując się do nowego systemu poszerzyła swoją ofertę przede wszystkim o oddziały dzienne. W ramach takiego modelu opieki psychiatrycznej w grudniu 2020 r. powstał m.in. Ośrodek Środowiskowej Opieki Psychologicznej i Psychoterapeutycznej dla Dzieci i Młodzieży w Sokółce.

W skali kraju ma powstać 100 takich ośrodków.

W styczniu br. premier Mateusz Morawiecki zadeklarował, że z budżetu państwa na opiekę psychiatryczną dla dzieci i młodzieży zostanie przeznaczonych 220 mln złotych. Prof. Wolańczyk zaznaczył, że konieczna jest kontynuacja reformy w sposób konsekwentny i budowanie kadr.

Poinformował, że obecnie trwają prace dotyczące retaryfikacji świadczeń psychiatrycznych dla dzieci i młodzieży.

Zaburzenia psychiczne dzieci i młodzieży to „tykająca bomba” zgodnie przyznawali uczestnicy konwentu.

W większości województw sytuacja jest trudna zarówno pod względem kadrowym, jak i finansowym. Lekarzy specjalizujących się w psychiatrii dziecięcej jest niewielu - około 400 w całej Polsce.

- Dzieci są w dramatycznej sytuacji, pandemia nie tylko pokazała dotychczasowe potrzeby, ale z wielokrotnością problemy w tym zakresie – mówiła Elżbieta Polak, Marszałek Województwa Lubuskiego.

Natomiast Elżbieta Lanc, Członek Zarządu Województwa Mazowieckiego zwróciła uwagę, że w należy tworzyć środowiska wsparcia psychologicznego i włączać w nie też nauczycieli.

Marszałek Artur Kosicki mówił o trudnej sytuacji psychiatrii dziecięcej w Podlaskiem. Zaznaczył, że samorząd wspólnie z rządem dokładają wszelkich starań, aby jak najszybciej ta sytuacja się zmieniła.

Przypomniał, że w trakcie budowy jest Centrum Psychiatrii Dziecięcej i Dorosłych przy szpitalu klinicznym w Białymstoku. Na ten cel Zarząd Województwa Podlaskiego przeznaczył 17 mln zł z funduszy unijnych i 23 mln zł z budżetu państwa.

Podczas środowowego posiedzenia konwentu marszałkowie przyjęli stanowisko w sprawie finansowania opieki psychiatrycznej.

Aneta Kursa/Paulina Dulewicz

red.: Marcin Nawrocki

fot. Piotr Baulewicz

